

ישעיהו פרק נה

(ח) **כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דַּרְכֵי נְאֻם יְדֹנָד:**

(ט) **כִּי גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דַרְכֵי מְדַרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבוֹתַי מִמַּחְשְׁבוֹתֵיכֶם:**

• עבור האדם קיימת דיכוטומיה בין העולם הפנימי לו – עולם תודעתו - לבין העולם החיצוני של חוקי הטבע אותו הוא תופש בחושיו. אך דיכוטומיה זו אינה קיימת מצד ה' – הרי הוא מביט בעולם מצד האחדות ולא מצד הפירוד בלבד. ה' נמצא במקום בו התודעה ועולם הטבע (החיצוני) נפגשים.

(י) **כִּי פֶּאֶשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם הֲרֹה אֶת הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֶּרַע וְלֶחֶם לְאֹכֵל:**

• הגשם יורד מן השמיים ומביא חיים לכל חי. זאת על פי חוקי הטבע, אותה הסיבתיות הקשוחה אשר אינה נראית לאדם כמתחשבת בטוב וברע: המים מחיים והמבול משחית על פי אותה החוקיות.

(יא) **כֵּן יִהְיֶה דְבַרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא יָשׁוּב אֵלַי רִיקָם כִּי אִם עֲשֵׂה אֶת אֲשֶׁר חָפְצָתִי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו:**

• אך התודעה האנושית, מקור הרצון והטוב והרע, גם הוא חלק מאותה ההוויה בה מתקיימת החוקיות הקשוחה של החוץ.

• כֵּן יִהְיֶה דְבַרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי - "מפיי" – לשון פה – אבר של אדם: מדובר עתה לא בהתגלות האלוה המתחרשת בעולם הטבעי (בירידת הגשם) אלא בהתגלות האלוה שמתרחשת בתודעת האדם – שהיא התורה.

• הנביא מודיע כי כמו שהגשם יורד לאדמה ומחייה אותה, כך גם דברו של ה' מופיע עבור האדם ומחייה אותו. הגשם בעולם החיצוני ודבר ה' בעולם הפנימי (לאדם) – שניהם פנים של ההוויה האחת – שכולה התגלות ה'.

(יב) **כִּי בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תִּבְלֹנוּ**

• תוצאות הגשם הן הולדה, הצמחה וזרע. תוצאות דבר ה' הן שמחה ושלום. ההולדה וההצמחה הן מקבילות בעולם החיצוני לשמחה ולשלום (במובן של שלום נפשי) שהם מצבים של התודעה האנושית.

• הגשם ודבר ה' אינם אלא שני היבטים של אותו שפע אלוהי המחייה את ההוויה.

... **הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רְנָה וְכָל עֵצִי הַשָּׂדֶה יִמְחָאוּ כָּף:**

• מי שמבין את אחדות הגשם ודבר ה' יבין כיצד ההרים פוצחים ברינה: כפי שאפשר לתאר את תודעת האדם בשפה החיצונית של סיבתיות קשוחה (לתאר את פעילות המוח כסידרה של

התרחשויות כימיות וחשמליות, למשל), אפשר באותה מידה לתאר את העולם החיצוני על פי התיאור הפנימי (לתאר את ההתרחשויות הכימיות במוח כשמחה וכשלום).

- כל צד ניתן לתיאור במינוח של משנהו עקב היותם שותפים להוויה האחת. השפה החיצונית (המתארת את הסיבתיות הקשוחה) והשפה הפנימית (המתארת את חווית האדם בעולם) שתיהן מתארות אותה חוקיות של ההוויה.
- מכאן שקיומו של כל נברא, אפילו דומם כהר, ניתן לתיאור לא רק כקונסטלציה של חומר ואנרגיה, אלא גם כרינה וכשמחה.
- במילים אחרות: העולם החיצוני (לאדם) והתודעה שניהם נכללים בהוויה האחת ושותפים לחוקיותה. מכאן ששפת המדע החיצונית (שפה שמושגיה לקוחים מתיאור של הסיבתיות הקשוחה שבעולם הטבעי) ושפת התודעה (שפה שמושגיה לקוחים מחוויות האדם – שמחה ורינה, עצב וחרדה), שתיהן מתארות את אותה החוקיות של ההוויה כולה.
- אנו מתקשים לתפוש את אחדות השפה המדעית החיצונית והשפה התודעתית הפנימית עקב מקומנו בהוויה, אך ה', שההוויה כולה כלולה בו, תופש אותה ממקומו כאחדות אחת, ועל כן נאמר "לא מְחַשְׁבוֹתֵי מְחַשְׁבוֹתֵיכֶם".
- דרך שיגרה ההרים והגבעות נתפשים כדוממים, והעצים אינם מוחים כפיים. אך ביום התגלות ה' – היום בו אנו מבחינים בקולו של ה' – אנו מביטים בהוויה ממקומו ית'. ביום זה אנו יודעים שפעילות חלקי האטומים שהם ההרים והגבעות מהווה התגלות אלוהית לא פחות מדבר ה' הנמסר לאדם. ביום זה אנו תופשים את אחדותן של השפה החיצונית והשפה פנימית ועל כן "הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֶיכֶם רִנָּה וְכָל עֵצֵי הַשָּׁדָה יִמְחָאוּ כָּף".

מאת ישעיהו רוטברג